

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.003.02.2021

**Pan
Przemysław Daca
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie**

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/098 – „Badanie sprawozdań finansowych projektów ochrony przeciwpowodziowej
w dorzeczach Odry i Wisły”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ¹ , ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Przemysław Daca, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.2. Prawdopodobność wydatkowania środków Projektów, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej.
Okres objęty kontrolą	Rok 2020, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Magdalena Barzęc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/31/2021 z dnia 18 lutego 2021 r.2. Mariusz Orawczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/38/2021 z dnia 4 marca 2021 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-4)

¹ Dalej: RZGW we Wrocławiu.

² Od dnia 17 stycznia 2018 r. Natomiast Dyrektorem RZGW we Wrocławiu od dnia 9 sierpnia 2019 r. jest Pan Mariusz Przybylski.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW we Wrocławiu w zakresie sporządzenia za 2020 r. sprawozdań finansowych Projektów ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą powyższej oceny ogólnej były oceny cząstkowe w kontrolowanych obszarach, w których pozytywnie oceniono zapewnienie bieżącego zabezpieczenia finansowego Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry⁵ oraz Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły⁶, zarówno pod kątem zapotrzebowania, jak i uruchomienia środków finansowych. Pozytywnie oceniono również ponoszenie przez RZGW we Wrocławiu wydatków zgodnie z celami obu Projektów oraz właściwe ich rozliczanie i prawidłowe ujmowanie w ewidencji księgowej. Zbadane zamówienie publiczne w ramach Projektu OPDOW zostało udzielone zgodnie z procedurami Banku Światowego⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDO⁹

1.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDO

Opis stanu faktycznego

W 2020 r. RZGW we Wrocławiu na realizację Projektu OPDO wydatkował łącznie 4 281 949,86 PLN¹⁰. Wydatki te poniesione zostały na modernizację wrocławskiego węzła wodnego, w ramach komponentu B, w tym podkomponentów:

- B1 - przebudowa obiektów ochrony przeciwpowodziowej, na kwotę 967 898,23 PLN (22,60% wydatków)¹¹;
- B2 - ściany oporowe, poszerzenie kanałów oraz budowle wodne, na kwotę 2 542 963,52 PLN (59,39% wydatków)¹²;
- B5 - pozyskiwanie prawa dysponowania nieruchomościami dla celów inwestycyjnych, na kwotę 698 483,19 PLN (16,31% wydatków)¹³;

oraz podkomponentu:

- C3 - strategia osłony przeciwpowodziowej oraz pomoc w przygotowaniu nowych projektów, na kwotę 72 604,92 PLN (1,70% wydatków)¹⁴.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Projekt OPDO.

⁶ Dalej: Projekt OPDOW.

⁷ Dalej: BŚ.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ W obszarze tym, w pkt 1.5 przedstawiono system kontroli zarządczej również dla Projektu OPDOW.

¹⁰ Kwota ta stanowi saldo wydatków za 2020 r. Wydatki RZGW we Wrocławiu ujęte w Raporcie Rocznym za rok 2020 r. zostały pomniejszone o zwrot dwóch depozytów z Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieście w kwotach 5 480,88 PLN i 32 018,16 PLN, tj. łącznie 37 499,04 PLN. Wpłaty odszkodowań na rachunek depozytu sądowego sfinansowano ze środków budżetu państwa towarzyszących kredytom przyznanych decyzjami Ministra Finansów w latach 2016-2017. W 2020 r. RZGW we Wrocławiu zwrócił środki otrzymane z Sądu na rachunek Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, jako środki należne dla budżetu państwa. Do celów rozliczeń Projektu OPDO zwrot depozytów sądowych został ujęty w 2020 r. i w efekcie pomniejszył wydatkowanie środków towarzyszących budżetu państwa za 2020 r. (saldo). Natomiast w ujęciu kasowym ze środków dotacji dla Projektu OPDO przyznanej na 2020 r. wydatkowana została faktycznie wyższa kwota niż wynika to z salda wydatków Projektu OPDO – łącznie wydatkowano 4 319 448,90 PLN.

¹¹ Dalej: podkomponent B1.

¹² Dalej: podkomponent B2.

¹³ Dalej: podkomponent B5.

¹⁴ Dalej: podkomponent C3.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, 221-240, 278-279)

W ramach Projektu OPDO zrealizowano łącznie 12 kontraktów, w tym dwa na usługi Konsultanta Wsparcia Technicznego oraz 10 kontraktów na usługi budowlano-montażowe. Do dnia 31 grudnia 2020 r., RZGW we Wrocławiu rozliczył i zamknął łącznie dziewięć kontraktów na usługi budowlano-montażowe.

W przypadku pozostałych trzech kontraktów łączna wartość roszczeń wynosiła 19 586 322,60 PLN, z czego kwotę 15 611 577,66 PLN¹⁵ stanowiły roszczenia wykonawców, a 3 974 744,94 PLN¹⁶ RZGW we Wrocławiu.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, tom II str. 192-193)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. finansowanie i realizacja zadań inwestycyjnych komponentu B przedstawiały się następująco:

Podkomponent B1:

W latach 2013 – 2014 zakończono roboty w ramach kontraktów: B1-1 „Modernizacja obwałowania Blizanowice – Trestno”¹⁷, B1-2 „Modernizacja obwałowania Kotowice – Siedlce”¹⁸, B1-3 „Budowa i modernizacja innych obwałowań powyżej m. Wrocławia”¹⁹ i B1-11 „Budowa i modernizacja innych obwałowań poniżej m. Wrocławia”²⁰. Ogółem od początku realizacji Projektu OPDO na zadania wykonane w ramach podkomponentu B1 wydatkowano 143 513 373,91 PLN. W 2020 r. na te zadania wydatkowano kwotę 967 898,23 PLN, tj. płatność z dnia 30 czerwca 2020 r. dla wykonawcy kontraktu B1-3²¹, tym samym zakończony został wieloletni, z uwagi na toczące się postępowania administracyjne, okres oczekiwania na rozwiązanie problemu usunięcia odpadów z obiektu WWW nr 5 – Nowy Dom. Na koniec 2020 r. trzy kontrakty tego podkomponentu zostały ostatecznie rozliczone i nie występowały w związku z ich realizacją roszczenia. W przypadku kontraktu B1-1, z uwagi na ogłoszoną upadłość wykonawcy i trwający proces upadłościowy nie był znany termin dokonania rozliczenia końcowego.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, 158-220)

Podkomponent B2:

Kontrakt B2-3.1 „Modernizacja i udrożnienie Kanalu Powodziowego, udrożnienie Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do Mostów Kolejowych Poznańskich”²²: Realizacja robót została zakończona w terminie, tj. do dnia 30 czerwca 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego zadania wydatkowano 323 893 779,31 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 111,85%²³.

¹⁵ Roszczenia dotyczą kontraktów: B2-3.1 „Modernizacja i udrożnienie Kanalu Powodziowego, udrożnienie Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do Mostów Kolejowych Poznańskich” oraz B2-2.1 „Modernizacja Bulwarów Odry Śródmiejskiej”.

¹⁶ Roszczenia dotyczą kontraktu B2-2.1 „Modernizacja Bulwarów Odry Śródmiejskiej”.

¹⁷ Wartość kontraktu według zrealizowanych płatności 9 674 551,77 PLN.

¹⁸ Wartość kontraktu według zrealizowanych płatności 59 893 562,02 PLN.

¹⁹ Dalej: zadanie B1-3 lub kontrakt B1-3. Wartość kontraktu według zrealizowanych płatności 32 780 305,29 PLN.

²⁰ Wartość kontraktu według zrealizowanych płatności 41 164 954,83 PLN.

²¹ Płatność wynikała z wydanego przez Inżyniera Kontraktu w dniu 7 maja 2020 r. końcowego świadectwa płatności dla wykonawcy kontraktu B1-3.

²² Dalej: zadanie B2-3.1 lub kontrakt B2-3.1. Pierwotny termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 14 października 2014 r., a czas ich trwania na 756 dni. W wyniku wprowadzenia zmian do ww. kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 30 czerwca 2015 r., a czas realizacji inwestycji wydłużono do 1 015 dni. Wartość kontraktu wzrosła do kwoty 289 576 088,56 PLN, przy czym w oparciu o ostateczne rozliczenie wynosiła 323 893 779,31 PLN.

²³ Kontrakty na realizację Projektu OPDO są kontraktami obmiarowymi. Wynagrodzenia wykonawców zostały określone na podstawie zestawienia planowanych prac i ich przewidywalnych kosztów (przedmiarów robót). Zapłata wynagrodzenia następuje w wysokości wynikającej z rzeczywiście wykonanych robót. Ponadto

W 2020 r. nie wydatkowano środków na rozliczenie tego zadania. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. sporne pozostawało roszczenie wykonawcy o zwiększenie ceny kontraktowej o kwotę 15 386 031,65 PLN.

Kontrakt B2-3.2 „Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych”²⁴. Zakończenie robót nastąpiło w dniu 26 września 2016 r., z przekroczeniem terminu o 280 dni. W dniu 24 stycznia 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do dnia 31 grudnia 2020 r. w ramach tego zadania wydatkowano 411 638 875,01 PLN, co dało zaawansowanie finansowe na poziomie 134,48%. Na dzień 31 grudnia 2020 r. nie występowały sporne roszczenia finansowe w ramach tego zadania.

Kontrakt B2-2.1 „Modernizacja Bulwarów Odry Śródmiejskiej”²⁵. Zakończenie robót nastąpiło w dniu 9 października 2015 r., z przekroczeniem terminu o 70 dni. W dniu 26 września 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach tego zadania wydatkowano 72 746 403,98 PLN, a tym samym osiągnięto zaawansowanie finansowe na poziomie 111,11%. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. sporne pozostawały wzajemne roszczenia stron kontraktu w kwocie 4 200 290,95 PLN, w tym wykonawcy na kwotę 225 546,01 PLN i RZGW we Wrocławiu na kwotę 3 974 744,94 PLN.

Kontrakt B2-4.2 „Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) – Przebudowa Jazu Wrocław”²⁶. Realizacja robót właściwych zakończyła się w czasie przewidzianym na ich ukończenie, tj. do dnia 16 października 2015 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania. W dniu 13 grudnia 2019 r. Inżynier Kontraktu wydał ostateczne świadectwo płatności. Do dnia 31 grudnia 2020 r. w ramach kontraktu wydatkowano 49 233 222,50 PLN – zaawansowanie finansowe na poziomie 100,87%. Zawarcie w grudniu 2019 r. ugody mediacyjnej z syndykiem masy upadłościowej pierwotnego lidera konsorcjum i porozumienia z wykonawcą kontraktu zakończyło sporne kwestie rozliczeń w ramach tego zadania.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, 158-220, 242-275, 427)

Podkomponent B3²⁷:

B3-1 „Odcinek: Przelew Odra Widawa do mostu kolejowego (ul. Krzywoustego)”²⁸

w przypadku wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych potwierdzonych decyzją Inżyniera Kontraktu, ich wartość ustalana jest na zasadach określonych w warunkach kontraktowych i nie stanowi podstawy do zmiany umowy.

²⁴ Dalej: zadanie B2-3.2 lub kontrakt B2-3.2. Pierwotnie termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 8 stycznia 2015 r., a czas ich trwania na 784 dni. Kwota realizacji zadania - 306 085 879,72 PLN. W wyniku wprowadzenia zmian do tego kontraktu, termin zakończenia robót został przesunięty na dzień 21 grudnia 2015 r., a czas realizacji inwestycji wydłużono do 1 131 dni.

²⁵ Dalej: zadanie B2-2.1 lub kontrakt B2-2.1. Pierwotny termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 22 września 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. Wskutek wprowadzenia zmian do przywołanego kontraktu, termin ten został przesunięty na dzień 31 lipca 2015 r., a tym samym czas na ukończenie inwestycji wydłużono do 1 033 dni. Wartość kontraktu została zwiększona do kwoty 65 473 947,70 PLN.

²⁶ Dalej: zadanie B2-4.2 lub kontrakt B2-4.2. W dniu 17 marca 2015 r. termin zakończenia robót budowlanych określony został na dzień 1 października 2014 r., a czas ich trwania na 721 dni. W wyniku wprowadzonych zmian do umowy termin ten został przesunięty na dzień 16 października 2015 r., a czas realizacji robót do 1 101 dni. Wartość zadania określona została na kwotę 48 810 773,37 PLN.

²⁷ „Przebudowa kanału przeciwpowodziowego w dolinie Widawy”. Dalej: podkomponent B3.

²⁸ Dalej: zadanie B3-1 lub kontrakt B3-1. Umowę z wykonawcą kontraktu zawarto w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 225 357 328,70 PLN z terminem wykonania 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 23 grudnia 2016 r. zawarto aneks nr 1, wprowadzający podział robót na dwa odcinki oraz wydłużający termin wykonania odcinka nr II o 194 dni, łącznie do 914 dni, tj. do dnia 30 czerwca 2017 r. Termin realizacji odcinka nr I pozostał bez zmian, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r. W dniu 29 czerwca 2017 r. zawarto z wykonawcą zadania aneks nr 2, którym wydzielono odcinek III, składający się z robót dodatkowych oraz wydłużono termin realizacji obiektu WWW 40 (Jaz kłapowy, zadanie odcinka II) w części dotyczącej wykonania przyłącza energetycznego oraz aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki wraz z przyłączem światłowodowym - do dnia 30 listopada 2017 r.

Zakończenie robót nastąpiło w dniu 31 maja 2018 r. Do dnia 31 grudnia 2020 r., tj. w okresie zgłaszania wad dla obiektów mostowych, nie było zgłoszeń w tym zakresie. W dniu 28 lipca 2020 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwo wykonania, a w dniu 7 października 2020 r. ostateczne świadectwo płatności (bez uprawnienia dla wykonawcy do dodatkowej płatności). Do dnia 31 grudnia 2020 r. w ramach kontraktu wydatkowano 187 737 410,04 PLN, co oznaczało zaawansowanie finansowe na poziomie 83,31% jego wartości.

B3-2 „Odcinek: Rzeka Widawa od mostu kolejowego (ul. Krzywoustego) do ujścia do Odry”²⁹. Roboty budowlane zakończono do dnia 28 września 2018 r., a w dniu 26 października 2018 r. Inżynier Kontraktu wydał świadectwa przejścia robót. W 2019 r. wydane zostało pozwolenie na użytkowanie dla Mostu Widawskiego i Estakady Psary oraz obiektów wałowych dla strony lewej. W dniu 24 stycznia 2020 r. zostało wydane pozwolenie na użytkowanie dla obiektów wałowych dla strony prawej. Do dnia 31 grudnia 2020 r. w ramach kontraktu wydatkowano 134 789 659,86 PLN – zaawansowanie finansowe 84,90%. W dniu 22 września 2020 r. uprawomocniła się ugoda zawarta z wykonawcą tego kontraktu. Na dzień 31 grudnia 2020 r. nie występowały roszczenia w związku z realizacją tego zadania.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, 158-220, 564-565)

W ramach **podkomponentu B4³⁰** Projektu OPDO usługi konsultanckie świadczone były przez Konsultantów Wsparcia Technicznego w ramach dwóch umów:

- z dnia 14 października 2009 r. pn. „Nadzór projektowo-konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej celem modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego” – podkomponent B1 i B3. Kontrakt zakończył się z dniem 31 lipca 2019 r. Na realizację tej umowy wydatkowano łącznie 86 805 484,28 PLN, w tym na usługi w ramach podkomponentu C3 kwotę 3 646 556,40 PLN (99,8% kwoty maksymalnej kontraktu). Raport końcowy Konsultanta Wsparcia Technicznego został zaakceptowany w dniu 13 marca 2020 r.;
- z dnia 8 października 2009 r. pn. „Nadzór projektowo-konstrukcyjny nad pracami ochrony przeciwpowodziowej, celem modernizacji systemu kanałów przeciwpowodziowych Miasta Wrocławia” – podkomponent B2. Kontrakt zakończył się z dniem 30 września 2018 r. Raport końcowy Konsultanta Wsparcia Technicznego został zaakceptowany w dniu 16 listopada 2020 r. Z tytułu ostatecznego rozliczenia kontraktu, w grudniu 2020 r. zrealizowano płatność końcową w kwocie 72 604,92 PLN (rozliczoną w ramach podkomponentu C3). Po zakończeniu kontraktu, Konsultant Wsparcia Technicznego nadal realizował obowiązki Inżyniera Kontraktu wynikające z kontraktów wykonawczych, z uwagi na brak wydania rozliczeń ostatecznych dla zadań podkomponentu B2.

(akta kontroli: tom I, str. 6-128, 129-131, 241, 564-565)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Finansowanie Projektu OPDO, zapotrzebowanie na środki i jego uruchamianie

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. RZGW we Wrocławiu na realizację zadań Projektu OPDO wydatkował łącznie 4 281 949,86 PLN.

²⁹ Dalej: zadanie B3-2 lub kontrakt B3-2. Umowę z wykonawcą zawarto w dniu 23 września 2014 r. na kwotę 158 768 794,15 PLN z planowanym czasem trwania robót przez 720 dni, tj. do dnia 18 grudnia 2016 r.

³⁰ „Prace projektowe, administracja i nadzór nad realizacją inwestycji”. Dalej: podkomponent B4.

Na realizację tych zadań zapotrzebowano środki w wysokości 4 734 000,00 PLN. Środki te pochodziły z budżetu państwa³¹ i zostały wypłacone na realizację Projektu OPDO na podstawie umowy dotacji z dnia 27 kwietnia 2020 r.³², zawartej pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie³³.

Z przyznanych środków nie wykorzystano łącznie kwoty 414 551,10 PLN, z czego w dniu 31 grudnia 2020 r. kwota 5 088,02 PLN została zwrócona na rachunek PGW WP Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej³⁴, a pozostałe środki w wysokości 409 463,08 PLN nie zostały uruchomione przez PGW WP KZGW.

(akta kontroli: tom I, str. 60-128, 137, tom II str. 20-71, 170-213)

W 2020 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe (z budżetu państwa) wynosił od 43 do 147 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do PGW WP KZGW Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły³⁵ przez RZGW we Wrocławiu. Natomiast czas oczekiwania na otrzymanie tych środków (licząc od dnia wydania decyzji przez Ministra Finansów³⁶ do dnia wpływu środków na rachunek RZGW we Wrocławiu), wynosił od 15 do 74 dni. Wskazać przy tym należy, że środki te dostępne były na poziomie PGW WP KZGW w terminie od 11 do 70 dni od daty wydania decyzji przez MF³⁷. Tym samym, czas uruchomienia środków, przyznanych na realizację Projektu OPDO w 2020 r., był dłuższy niż w roku ubiegłym. W 2019 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe zamykał się bowiem w przedziale od 48 do 74 dni. Natomiast czas oczekiwania na wpływ tych środków na rachunek RZGW we Wrocławiu uległ skróceniu, gdyż w 2019 r. wynosił od 25 do 110 dni.

(akta kontroli: tom II, str. 12, 114-167, 194-210)

Kierownik Biura Projektu Jednostki Realizującej Projekt³⁸ wskazała, że proces uruchamiania środków pozwalał na terminową realizację zadań i przebiegał zgodnie z przyjętymi zasadami, tj. RZGW we Wrocławiu wnioskował o zapotrzebowanie środków kredytowych i towarzyszących kredytom do BKP. Do czasu zawarcia umowy dotacji (bądź aneksów do niej), płatności były dokonywane z przychodów własnych PGW WP do późniejszej refundacji środkami Projektu OPDO.

(akta kontroli: akta kontroli: tom II, str. 6-11, 13-17, 169)

NIK zwraca uwagę, że w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDO, RZGW we Wrocławiu zaangażował środki własne w łącznej kwocie 2 661 568,72 PLN, które następnie zostały zrefinansowane środkami z umowy dotacji z dnia 27 kwietnia 2020 r. Refundacji środków dokonano po upływie od 13 do 125 dni od ich prefinansowania. Pomimo, że środki Projektu OPDO były zabezpieczone i dostępne, aby przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za nieterminowe

³¹ Jako środki budżetu państwa towarzyszące kredytom - z rezerwy celowej z części 83, działu 758, rozdziału 75818, poz. 4 – „przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym 40 mln zł na dofinansowanie zakupu pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych”. Środki te zostały przyznane trzema decyzjami Ministra Finansów: z dnia 26 marca 2020 r. na kwotę 3 181 000,00 PLN, z dnia 17 kwietnia 2020 r. na kwotę 881 000,00 PLN, z dnia 16 grudnia 2020 r. na kwotę 672 000,00 PLN.

³² Umowa na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Projektu OPDO, zawarta na podstawie art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) – dalej: ustawa o finansach publicznych oraz art. 256 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.) – dalej: ustawa Prawo wodne. Aneksy do tej umowy zawarto w dniach: 1 października 2020 r. i 22 grudnia 2020 r.

³³ Dalej: PGW WP.

³⁴ Dalej: PGW WP KZGW.

³⁵ Dalej: BKP.

³⁶ Dalej: MF.

³⁷ Dostępność ustalona na podstawie liczby dni od wydania decyzji MF do zawarcia umowy dotacji + pięć dni przewidzianych na uruchomienie środków.

³⁸ Dalej: Kierownik Biura Projektu JRP.

płatności zobowiązań, RZGW we Wrocławiu zmuszony był zaangażować środki własne.

(akta kontroli: tom II, str.13-14, 20-30, 114-169, 215-226, 324-462)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W 2020 r. obowiązywał plan zamówień publicznych³⁹ z dnia 14 sierpnia 2019 r.

W 2020 r. RZGW w Wrocławiu nie przeprowadził w ramach Projektu OPDO postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które podlegałyby kontroli/ocenie „ex post” lub „ex ante”.

(akta kontroli: tom I, str. 132-135)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Zagrożenia, ryzyka i problemy związane z realizacją Projektu OPDO

Opis stanu
faktycznego

Do najważniejszych problemów, zagrożeń i ryzyk związanych z realizacją zadań Projektu OPDO należy zaliczyć m.in. ryzyka związane z niezakończeniem:

- procesu finalizacji rozliczeń, sporów oraz usunięcia wad - z wykonawcami kontraktów komponentu B, wynikającymi z gwarancji i rękojmi⁴⁰. Dla wszystkich kontraktów, dla których jeszcze nie wystawiono świadectwa wykonania, nie zakończono rozliczeń, sporów i roszczeń lub nadal usuwane są usterki, działania te powinny zostać jak najszybciej doprowadzone do końca;
- spraw dotyczących uregulowania odszkodowań za zajęcia czasowe i stałe nieruchomości na poczet realizacji inwestycji, co uniemożliwia pełne rozliczenie kontraktów podkomponentu B2⁴¹. Na kontraktach zakończonych, nieruchomości tymczasowo przejęte na cele inwestycji powinny zostać uporządkowane i odtworzone do stanu nie gorszego niż w momencie rozpoczęcia tych inwestycji.

Ponadto na wszystkich zakończonych kontraktach, powinny zostać zapewnione odpowiednie prace utrzymaniowe i konserwacyjne, aby zmodernizowana infrastruktura i nowe obiekty zapewniały trwałość osiągnięcia celów Projektu OPDO oraz bezpieczeństwo korzystających.

(akta kontroli: tom I, str. 60-80, 420-427, tom II str. 287-295)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5 Kontrola zarządcza w Projektach OPDO i OPDOW

Opis stanu
faktycznego

W PGW WP obowiązywał system kontroli zarządczej wprowadzony zarządzeniem nr 38/2019 Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury „System kontroli zarządczej

³⁹ Procurement Plan, dalej: PP.

⁴⁰ Roszczenia pozostawały na zadaniach B2-3.1 i B2-2.1.

⁴¹ Nie wszystkie odszkodowania zostały wypłacone za zajęcia nieruchomości w Projekcie OPDO. Przyczyną tego stanu są niezakończone jeszcze postępowania administracyjne w sprawach ustalenia wysokości odszkodowania. Na dzień 31 grudnia 2020 r. pozostało niezapłaconych 11 decyzji administracyjnych ustalających odszkodowania za pozyskane nieruchomości na potrzeby Modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego. Ponadto decyzja Wojewody Dolnośląskiego w sprawie odszkodowania dla Spółdzielni Mieszkaniowej została wydana w dniu 30 listopada 2020 r. na kwotę 385 589,16 PLN. Z uwagi na nieuwzględnienie w decyzji wcześniej zapłaconej dla Spółdzielni kwoty 113 359,93 PLN wynikającej z protokołu uzgodnienia wysokości odszkodowania z 2012 r., RZGW we Wrocławiu złożył odwołanie od tej decyzji do właściwego Ministra. Po uwzględnieniu wypłaconej wcześniej kwoty, wymienionej Spółdzielni należna jest kwota 272 229,23 PLN.

w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie”. Podejmowane w RZGW we Wrocławiu działania mające na celu zapewnienie prawidłowej realizacji celów i zadań Projektu OPDO oraz Projektu OPDOW, realizowane były na podstawie ww. procedury.

W ramach kontroli zarządczej realizowanej w obu Projektach prowadzony był bieżący monitoring i nadzór nad przebiegiem poszczególnych zadań. Do PGW WP KZGW i BKP przekazywano w cyklach miesięcznych informacje o zadaniach realizowanych w ramach Projektu OPDO oraz Projektu OPDOW. Sporządzane były również sprawozdania wynikające z procedur związanych z realizacją Projektów, w tym w szczególności comiesięczne mapy drogowe oraz raporty kwartalne. Dokumenty te zawierały informację o stanie realizacji poszczególnych zadań Projektów oraz postępie finansowym.

Dla każdego zadania inwestycyjnego (kontraktu) wchodzącego w skład obu Projektów przeprowadzone były, przy udziale Konsultantów Wsparcia Technicznego (miesięcznie i kwartalnie) m.in.: monitoringi, analizy i oceny ryzyk w toku realizacji poszczególnych zadań (kontraktów)⁴². Rejestry ryzyk były monitorowane zarówno przez zespoły Konsultantów Wsparcia Technicznego, jak i pracowników RZGW we Wrocławiu. Na tej podstawie proponowane były oraz wdrażane działania zaradcze.

W 2020 r. pomimo wprowadzonych obostrzeń związanych ze stanem epidemii COVID-19, przeprowadzane były spotkania, w tym w trybie telekonferencji z Konsultantami Wsparcia Technicznego, wykonawcami robót budowlanych (m.in. rady budowy) i na tej podstawie również definiowane były zagrożenia i ryzyka w realizacji Projektów oraz opracowywano środki zaradcze. Ponadto raportowano o problemach i zagadnieniach omawianych podczas posiedzeń Komitetu Roboczego i Komitetu Sterującego Projektów.

(akta kontroli: tom I, str. 5-6, 280-305, 338-349, 384-419, tom. II str. 287-295)

W badanym okresie RZGW we Wrocławiu przekazywał sprawozdania finansowe do BKP w terminach i formie określonej w rozdziale 8.4 i 9.2.2 Podręcznika Operacyjnego Projektu OPDOW.

(akta kontroli: tom I, str. 384-419)

Konsultanci BKP przeprowadzili audyt finansowy, obejmujący badanie próby wydatków poniesionych przez RZGW we Wrocławiu w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW. We wnioskach i zaleceniach wskazano, że RZGW we Wrocławiu dokładał należytych starań w zakresie weryfikacji raportów składanych przez Konsultanta Wsparcia Technicznego (kontrakty 5.4 i 5.6). Ustalono ponadto, że raporty miesięczne Konsultanta Wsparcia Technicznego realizującego kontrakt 5.4 zawierały szereg braków i nieprawidłowości, co było wskazane również w audycie BKP w 2019 r. RZGW we Wrocławiu wdrożył działania polegające na dokonywaniu płatności tylko za bezsporną część wynagrodzeń i wydatków zwrotnych.

W 2020 r. przeprowadzona została również kontrola przez NFOŚiGW w okresie trwałości projektu POIS.03.01.00-00-004/11 „Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego – Przebudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej miasta Wrocławia – etap I”.

⁴² Dla poszczególnych zadań (kontraktów) opracowywane były plany zarządzania ryzykiem, w podziale na przeciwdziałania, działania zapobiegawcze oraz monitoring zagrożeń, zgodnie z odpowiednimi macierzami ryzyk uwzględniającymi wielkość oddziaływania ryzyka na budżet, jakość i czas realizacji produktów – składowych poszczególnego zadania (kontraktu) (z odpowiednią punktacją dla wielkości oddziaływania ryzyk: nieistotna [1] – niska [2] – średnia [3] – wysoka [4] – bardzo wysoka [5]) oraz prawdopodobieństw wystąpienia ryzyk (z odpowiednią punktacją dla stopnia prawdopodobieństw: mało prawdopodobne [1] – występujące okazjonalnie [2] – umiarkowanie prawdopodobne [3] – prawdopodobne [4] – niemal pewne [5]).

Kontrolujący nie stwierdzili w jej toku nieprawidłowości.

(akta kontroli: tom I, str. 306-337)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW we Wrocławiu w badanym obszarze.

OBSZAR

2. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDO, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki na łączną kwotę 3 445 482,54 PLN⁴³, tj. 80,5% poniesionych przez RZGW we Wrocławiu wydatków na realizację Projektu OPDO w 2020 r. Wydatki te dokonane zostały na podstawie czterech dokumentów, z których:

- jeden dokument, o wartości 967 898,23 PLN, dotyczył podkomponentu B1 (100,0% wydatków poniesionych w 2020 r. w ramach tego podkomponentu);
- jeden dokument, o wartości 2 436 147,52 PLN, dotyczył podkomponentu B2 (95,8% wydatków poniesionych w 2020 r. w ramach tego podkomponentu);
- dwa dokumenty, o łącznej wartości 41 436,79 PLN, dotyczyły podkomponentu B5 (5,9% wydatków poniesionych w 2020 r. w ramach tego podkomponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDO oraz warunkami umów na jego finansowanie. Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby. We wszystkich przypadkach prawidłowo opisano źródła ich finansowania - zbadane dokumenty księgowe zostały sporządzone oraz opisane zgodnie z postawieniami art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁴ oraz wymogami BŚ w tym zakresie. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW we Wrocławiu. Za powstałe zobowiązania zapłaty dokonano terminowo, poza jednym przypadkiem⁴⁵, w którym wystawca dowodu księgowego złożył deklarację⁴⁶ o niedochodzeniu odsetek za opóźnienie w zapłacie.

Kontrolowane wydatki zostały poniesione zgodnie z kontraktami zawartymi w ramach realizowanego przez RZGW we Wrocławiu Projektu OPDO oraz odpowiednio udokumentowane. Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w udostępnionym przez BKP, programie ewidencji danych Projektu OPDOW, a także w zestawieniu tabelarycznym wydatków oraz w miesięcznych i kwartalnych sprawozdaniach finansowych. Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW we Wrocławiu.

(akta kontroli: tom III, str. 73-122)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW we Wrocławiu w badanym obszarze

⁴³ Badane wydatki zostały wybrane losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS (ang: Monetary Unit Sampling).

⁴⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

⁴⁵ Kwotę 967 898,23 PLN zapłacono z jednodniową zwłoką.

⁴⁶ Deklaracja z dnia 7 lipca 2020 r.

3. Działania w zakresie finansowania zadań Projektu OPDOW

OBSZAR

3.1. Plan wydatków oraz zaawansowanie finansowe zadań Projektu OPDOW

Opis stanu faktycznego

Według stanu na dzień 31 stycznia 2021 r., koszty realizacji zadań przypisanych w ramach Projektu OPDOW do realizacji przez RZGW we Wrocławiu, planowane były na kwotę 529 970 000,00 EUR, co stanowiło równowartość 2 204 675 200,00 PLN⁴⁷.

Do dnia 31 grudnia 2020 r. RZGW we Wrocławiu na realizację tych zadań wydatkował środki w kwocie 616 483 382,48 PLN, tj. 27,96% środków przewidzianych do wykorzystania.

(akta kontroli: tom I, str. 9-58, tom II str. 188-190, 228-275)

W 2020 r. koszty realizacji zadań w ramach Projektu OPDOW zamknęły się kwotą 276 690 210,16 PLN i zostały poniesione na realizację:

- podkomponentu 1B – Ochrona przed powodzią na Środkowej i Dolnej Odrze, w wysokości 67 046 324,33 PLN⁴⁸;
- podkomponentu 1C – Ochrona przed powodzią miasta Słubice, na kwotę 21 992 353,63 PLN⁴⁹;
- podkomponentu 2A – Ochrona czynna (Kotliny Kłodzkiej), w wysokości 157 505 345,29 PLN⁵⁰;
- komponentu 5A – Zarządzanie Projektem i opracowanie dalszych studiów, na kwotę 30 146 186,91 PLN⁵¹.

(akta kontroli: tom I, str. 9-58, tom II str. 228-275, 463-469)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. łączna kwota roszczeń zgłoszonych przez wykonawców wyniosła 32 793 628,67 PLN. W ramach kontraktu 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”, podwykonawcy zgłosili roszczenia na kwotę 88 655,94 PLN.

(akta kontroli: tom I, str. 9-58, tom II str. 170-179, 188-190, 211-213, 227-233)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zaawansowanie finansowanie i rzeczowe zadań realizowanych w ramach Projektu OPDOW było następujące:

Podkomponent 1B:

Kontrakt 1B.1/1(a) „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – Etap II”⁵² - poniesiono wydatki w wysokości 23 765 023,81 PLN⁵³, stanowiące 21,79% wartości kontraktu zawartego w dniu 19 listopada 2019 r. na kwotę 109 067 377,54 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2020 r. kształtowało się na poziomie 16,00% przy zaawansowaniu czasowym 31,93%⁵⁴.

Kontrakt 1B.1/1(b) „Przebudowa mostu drogowego w Krośnie Odrzańskim wraz z dojazdami” - w 2020 r. trwała procedura wyboru wykonawcy. Kontrakt zawarto w dniu 12 stycznia 2021 r. na kwotę 72 530 413,61 PLN.

⁴⁷ Według kursu EUR=4,16 PLN przyjętego do przeliczeń w Projekcie OPDOW.

⁴⁸ Dalej: podkomponent 1B.

⁴⁹ Dalej: podkomponent 1C.

⁵⁰ Dalej: podkomponent 2A.

⁵¹ Dalej: komponent 5A.

⁵² Dalej: zadanie 1B.1/1(a) lub kontrakt 1B.1/1(a).

⁵³ W tym zaliczka w wysokości 16 360 106,63 PLN.

⁵⁴ Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaawansowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki.

Kontrakt 1B.6/1 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie - Nowa Sól etap I i II” - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 34 248 613,58 PLN⁵⁵, stanowiące 23,75% wartości kontraktu, zawartego w dniu 20 września 2019 r. na kwotę 144 189 680,20 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2020 r. wyniosło 8,61% przy zaawansowaniu czasowym 36,38%.

Kontrakt 1.B.6/2 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Nowa Sól i obszarów poniżej miasta Krosno Odrzańskie - Weżyńska Chlebowo” - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 17 985 072 PLN⁵⁶, stanowiące 18,06% wartości kontraktu zawartego w dniu 20 września 2019 r. na kwotę 99 599 832,52 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2020 r. wyniosło 4,81% przy zaawansowaniu czasowym 36,62%.

Kontrakt 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gm. Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław” - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 16 878 556,33 PLN⁵⁷, stanowiące 18,35% wartości kontraktu zawartego w dniu 19 marca 2020 r. na kwotę 91 962 672,07 PLN. Zaawansowanie rzeczowe na koniec 2020 r. wyniosło 4,68%, przy zaawansowaniu czasowym 36,62%⁵⁸.

Kontrakt 1.B.8 „Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie” - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 17 551 081,25 PLN⁵⁹, stanowiące 15,00% wartości kontraktu zawartego dnia 1 grudnia 2020 r. na kwotę 117 007 208,42 PLN. Terenu budowy został przekazany wykonawcy w dniu 8 stycznia 2021 r.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 428-479, tom II str. 170-187, 211-213, 280-286, tom III, str. 3-72)

Podkomponent 1C:

Kontrakt 1C.1 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”⁶⁰ - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 7 140 988,31 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 6,31%. Natomiast zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 6,68%. Z dniem 28 sierpnia 2019 r. rozwiązany został kontrakt z wykonawcą zadania - firmą Energopol Szczecin S.A.⁶¹. Przyczyną tego stanu był brak mobilizacji wykonawcy do realizacji zadania. Jednocześnie w RZGW we Wrocławiu rozpoczęto prace nad przygotowaniem materiałów przetargowych do wyboru nowego wykonawcy.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2020 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XII Wydział Gospodarczy, ogłosił upadłość dłużnika Energopol-Szczecin S.A. Według stanu na dzień 30 kwietnia 2021 r. postępowanie upadłościowe było w toku. W ramach tego postępowania PGW WP zgłosiło swoje wierzytelności⁶² wraz z oświadczeniem o potrąceniu.

W związku z brakiem płatności przez wykonawcę kontraktu podwykonawcom, wystąpili oni z roszczeniem zapłaty kwoty wierzytelności w wysokości 88 655,94

⁵⁵ W tym zaliczka na kwotę 21 628 452,03 PLN.

⁵⁶ W tym zaliczka w wysokości 14 939 973,53 PLN.

⁵⁷ W tym zaliczka w wysokości 13 794 400,81 PLN.

⁵⁸ Różnica pomiędzy rzeczowym a finansowym zaawansowaniem realizacji kontraktu wynikała m.in. z wypłaty wykonawcy zaliczki.

⁵⁹ Kwota wypłaconej zaliczki.

⁶⁰ Dalej: zadanie 1C.1 lub kontrakt 1C.1.

⁶¹ W dniu 12 czerwca 2017 r. zawarto umowę z firmą Energopol Szczecin S.A. na kwotę 113 098 500,00 PLN z terminem realizacji do dnia 21 lipca 2021 r. W dniu 28 czerwca 2019 r. wykonawca złożył do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości, następnie wnioski o restrukturyzację i sanację.

⁶² Przy uwzględnieniu wszystkich kontraktów, które firma ta realizowała dla PGW WP.

PLN do RZGW we Wrocławiu⁶³. Kierownik Biura Projektu JRP wskazała, że trwają wyjaśnienia formalno-prawne związane ze zgłoszonymi wierzytelnościami.

Kontrakt 1C.2 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga” - do końca 2020 r. poniesiono wydatki w wysokości 21 991 119,36 PLN⁶⁴, stanowiącej 17,51% wartości kontraktu zawartego w dniu 21 lipca 2020 r. na kwotę 125 580 000,00 PLN. Zaawansowanie rzeczowe kontraktu na koniec 2020 r. wynosiło 4,40%, przy zaawansowaniu czasowym 19,13%.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 275-277, 428-504, tom II str. 170-187, 211-213, 280-286)

Podkomponent 2A:

Kontrakt 2A.1/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Nysa Kłodzka w miejscowości Boboszów”⁶⁵ - do końca 2020 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 93 791 221,48 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 56,21%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 51,61%, przy zaawansowaniu czasowym 75,65%. Kontrakt zawarto w dniu 6 grudnia 2017 r. na kwotę 121 829 862,90 PLN. W dniu 16 kwietnia 2019 r. zwiększono wartość kontraktu do kwoty 166 859 887,76 PLN.

Kontrakt 2A.1/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Goworówka miejscowość Roztoki Bystrzyckie”⁶⁶ - do końca 2020 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 164 647 381,47 PLN⁶⁷, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 84,12%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 82,81%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 86,53%. Kontrakt z wykonawcą zawarto w dniu 4 grudnia 2017 r. na kwotę 174 851 740,02 PLN. W dniu 21 listopada 2019 r. zwiększono wartość kontraktu do kwoty 195 724 108,29 PLN.

Zadanie 2A.2/1 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego rzeka Bystrzyca Dusznicka w miejscowości Szalejów”⁶⁸ – do końca 2020 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 61 965 705,53 PLN, co stanowiło zaawansowanie finansowe zadania na poziomie 41,83%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 33,04%, przy zaawansowaniu czasowym 76,64%. Kontrakt z wykonawcą zawarty został w dniu 16 kwietnia na kwotę 148 120 087,01 PLN.

Kontrakt 2A.2/2 „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego na potoku Duna miejscowość Krosnowice”⁶⁹ – do końca 2020 r. w ramach tego kontraktu wydatkowano kwotę w wysokości 30 913 214,66 PLN⁷⁰, co stanowiło zaawansowanie finansowe na poziomie 37,89%. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 25,28%, przy zaawansowaniu czasowym realizacji kontraktu na poziomie 76,64%. Umowę z wykonawcą zawarto w dniu 16 kwietnia 2018 r. na kwotę 81 590 555,27 PLN.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 428-504, 505-542 tom II str. 180-187, 211-213, 280-286, tom III, str. 3-72)

W odniesieniu do występujących opóźnień w realizacji kontraktów 2A.1/1, 2A.2/1 i 2A.2/2, Kierownik Biura Projektu JRP wyjaśniła, że:

✓ zadanie 2A.1/1 - procedowana jest poprawka do kontraktu dotycząca zmiany terminu zakończenia zadania z dnia 28 lutego 2022 r. na dzień 30 listopada 2022 r.

⁶³ Potwierdzona kwota do płatności bezpośredniej według stanu na 31 grudnia 2020 r.

⁶⁴ W tym zaliczka na kwotę 18 837 000,00 PLN.

⁶⁵ Dalej: zadanie 2A.1/1 lub kontrakt 2A.1/1.

⁶⁶ Dalej: zadanie 2A.1/2 lub kontrakt 2A.1/2.

⁶⁷ Zaliczka na kwotę 26 227 761,00 PLN.

⁶⁸ Dalej: zadanie 2A.2/1 lub kontrakt 2A.2/1.

⁶⁹ Dalej: zadanie 2A.2/2 lub kontrakt 2A.2/2.

⁷⁰ W tym zaliczka w wysokości 12 238 583,29 PLN.

W tym zakresie zarówno RZGW we Wrocławiu, jak i Konsultant Wsparcia Technicznego, uznali prawo wykonawcy do przedłużenia czasu na ukończenie do ww. terminu. Na chwilę obecną uzgadniana zmiana wydaje się być realną do dotrzymania przez wykonawcę;

✓ zadanie 2A.2/1- procedowana była poprawka do kontraktu dotycząca zmiany terminu zakończenia zadania z dnia 3 grudnia 2021 r. na dzień 31 maja 2023 r. Zaparafowane przez wykonawcę oraz Inżyniera Kontraktu dokumenty zostały przekazane do BŚ celem uzyskania „no objection”;

✓ zadanie 2A.2/2 - procedowana była poprawka do kontraktu dotycząca zmiany terminu zakończenia zadania z dnia 3 grudnia 2021 r. na dzień 28 kwietnia 2023 r. Zaparafowane przez wykonawcę oraz Inżyniera Kontraktu dokumenty zostały przekazane do BŚ w celu uzyskania „no objection”.

Ponadto wskazała, że procedowane terminy w poprawkach kontraktów 2A.2/1 i 2A.2/2 są wykazywane, jako realne zakończenia realizacji poszczególnych zadań. Jednakże, w przypadku występowania wyjątkowo niekorzystnych warunków atmosferycznych, utrzymanie tych terminów może być trudne. Dla zminimalizowania tego zagrożenia, wykonawca zdefiniował warunki, jakie powinien uwzględnić i przyjąć RZGW we Wrocławiu, aby czas na ukończenie dla obu kontraktów został utrzymany.

(akta kontroli: tom II, str. 180-187, 211-213)

Podkomponent 4B⁷¹:

Zadanie 4B.1/4 „Centra operacyjne w Krakowie i we Wrocławiu – cyfrowa łączność dyspozytorska dla obiektów hydrotechnicznych”. W dniu 16 grudnia 2020 r. podpisano umowę z wykonawcą, konsorcjum firm, na kwotę 4 252 048,50 PLN. W dniu 30 grudnia 2020 r. przeprowadzono naradę koordynacyjną w wybranym dostawcą, rozpoczynając realizację dostaw w ramach zadania.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 428-504, 505-542 tom II, str. 180-187, 211-213, 280-286)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w ramach **komponentu 5A**, RZGW we Wrocławiu realizował następujące zadania:

- 5.3 „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna oraz wsparcie jednostek wdrażania projektu w zakresie wdrażania Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły”⁷² - na które wydatkowano 7 658 266,23 PLN, co stanowiło 37,08% wartości kontraktu na kwotę 20 655 412 PLN. Zaawansowanie rzeczowe realizacji tego zadania osiągnęło poziom 35,1%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 51%;
- 5.3(a) >>Nadzór autorski nad realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Budowa wałów przeciwpowodziowych miasta Słubice oraz przebudowa kanału Czarny kanał i Racza Struga”<<, kontrakt 1C.1⁷³ - na które wydatkowano 109 593,00 PLN, co stanowiło 38,55% wartości kontraktu zawartego na kwotę 284 314,50 PLN. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 36,4%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 75,37%;
- 5.4 „Nadzór projektowo-konstrukcyjny. Zarządzanie Projektem, Pomoc Techniczna i Szkolenia, działania informacyjno-promocyjne oraz Wsparcie Techniczne dla Projektu i Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego JRP”⁷⁴ – na które wydatkowano 65 924 739,56 PLN, co stanowiło 66,8% wartości kontraktu

⁷¹ Budowa Centrów Operacyjnych PGW WP RZGW we Wrocławiu i PGW WP RZGW w Krakowie.

⁷² Dalej: zadanie 5.3 lub kontrakt 5.3.

⁷³ Dalej: zadanie 5.3(a) lub kontrakt 5.3(a).

⁷⁴ Dalej: zadanie 5.4 lub kontrakt 5.4.

zawartego na kwotę 98 711 386,80 PLN. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 49,6%, przy zaawansowaniu czasowym na poziomie 56,6%.

W dniu 8 września 2020 r. RZGW we Wrocławiu, w związku z niezadowoleniem z jakości pracy Konsultanta Wsparcia Technicznego, wstrzymał płatności na jego rzecz. W dniu 23 listopada 2020 r. nastąpiło częściowe odwieszenie płatności w obszarach, co do których RZGW we Wrocławiu nie miał zastrzeżeń⁷⁵. Zaakceptowano raporty Konsultanta Wsparcia Technicznego do lipca 2020 r., natomiast raport za sierpień zaakceptowany został częściowo. We wrześniu 2020 r. do Konsultanta Wsparcia Technicznego skierowano informację o niezadowoleniu oraz zaniepokojeniu co do jakości pracy jego personelu w zakresie terminowości, sposobu działania Inżyniera Kontraktu oraz niedostatecznego nadzoru na budowie (w odniesieniu do kontraktów: 2A.1/1, 2A.1/2, 2A.2/1, 2A.2/2);

- 5.6 „Master Plan dla zlewni rzeki Bóbr - Koncepcja wdrożenia PZRP w zlewni rzeki Bóbr pod kątem identyfikacji priorytetów inwestycyjnych w regionie wodnym środkowej Odry”⁷⁶ – na realizację, którego wydatkowano 1 991 374,00 PLN, co stanowiło 45% wartości kontraktu zawartego na kwotę 4 425 275,55 PLN. Zaawansowanie rzeczowe osiągnęło poziom 50%, przy upływie 100% czasu przewidzianego na realizację tego zadania. Prace nie zostały wykonane w uzgodnionych umową terminach, a jakość przekazywanych poszczególnych opracowań była niska. Procedowany był wniosek o wydłużenie terminu wykonania zadania.

Ponadto w dniu 28 lipca 2020 r. RZGW we Wrocławiu rozwiązał kontrakt 5.9 „Konsultant ds. komunikacji w Jednostce Realizującej Projekt OPDOW we Wrocławiu”, z zachowaniem 60-dniowego okresu wypowiedzenia ze świadczeniem usług do dnia 26 września 2020 r. włącznie. Zadanie zostało zrealizowane.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 428-504, 505-542 tom II str. 180-187, 211-213, 280-286, 428-450)

W odniesieniu do współpracy z Konsultantem Wsparcia Technicznego, Kierownik Biura Projektu JRP wyjaśniła, że w przypadku kontraktu 5.4. RZGW we Wrocławiu miał zastrzeżenia do pracy Konsultanta. Głównym powodem zawieszenia płatności był brak finalizacji kluczowych tematów związanych z realizacją zadań 2A.2/1 i 2A.2/2. W dniu 23 listopada 2020 r. podjęto decyzję o częściowym odwieszeniu płatności, bez zadań 2A.2/1, 2A.2/2 oraz zadań podkomponentu 4B. W tym czasie raporty miesięczne były nadal składane i weryfikowane przez RZGW we Wrocławiu. Wstrzymanie płatności nie spowodowało opóźnień czy niedochowania wymogów jakościowych w zakresie realizacji nadzorowanych przez Konsultanta Wsparcia Technicznego zadań inwestycyjnych. Ponadto wskazała, że w przypadku kontraktów 5.3 i 5.6, RZGW we Wrocławiu nie miał większych zastrzeżeń do pracy Konsultanta Wsparcia Technicznego.

(akta kontroli: tom II, str. 287-295)

Dodatkowo w trakcie przygotowania do realizacji były zadania podkomponentu 2B „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej (ochrona bierna)” oraz podkomponentu 4B.

(akta kontroli: tom I, str. 32-34, 428-450)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁷⁵ Poza zadaniami 2A.2/1 i 2A.2/2 oraz podkomponentem 4B.

⁷⁶ Dalej: zadanie 5.6 lub kontrakt 5.6.

3.2. Finansowanie Projektu OPDOW, zapotrzebowanie na środki i ich uruchamianie

Opis stanu faktycznego

W 2020 r. na realizację Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu wydatkował środki w kwocie 276 690 210,16 PLN⁷⁷, z tego:

- 90 960 049,58 PLN - ze środków BŚ;
- 68 233 589,68 PLN - ze środków BRRE;
- 117 446 418,86 PLN z Funduszu Spójności⁷⁸;
- 50 152,04 PLN - ze środków własnych PGW WP.

(akta kontroli: tom I, str. 9-58, tom II str. 228-275)

W 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu zapotrzebował środki finansowe z międzynarodowych instytucji finansowych w wysokości 159 293 555,00 PLN, w tym 90 960 051,28 PLN ze środków BŚ oraz 68 333 503,72 PLN ze środków BRRE. Środki te zostały przyznane na podstawie umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r.⁷⁹. W dniu 31 grudnia 2020 r. niewykorzystana kwota w wysokości 99 915,74 PLN została zwrócona na rachunek PGW WP KZGW.

Czas oczekiwania na uruchomienie tych środków liczony od daty złożenia wniosku do BKP do daty otrzymania środków na rachunek RZGW we Wrocławiu wynosił od dwóch do 195 dni. Mimo zmiany formuły finansowania Projektu OPDOW środkami z BŚ i BRRE poprzez zastąpienie obowiązującej wcześniej umowy dotacji⁸⁰ umową pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r., czas oczekiwania na środki na realizację zadań Projektu nie uległ znaczącej poprawie. W 2019 r. czas oczekiwania na wydanie decyzji uruchamiającej środki finansowe kształtował się na poziomie od 44 do 79 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do BKP. Natomiast czas oczekiwania na wpływ tych środków (liczony od dnia wydania decyzji przez MF), na rachunek bankowy RZGW we Wrocławiu wynosił od 25 do 109 dni, przy czym przyjąć należy, że środki te dostępne były na poziomie PGW WP KZGW od 12 do 62 dni od daty wydania decyzji MF⁸¹.

(akta kontroli: tom I, str. 350-382, tom II str. 15-16, 18-19, 72-169, 180-187, 194-210, 227)

NIK zwraca uwagę, że w 2020 r. na realizację zadań Projektu OPDOW, RZGW we Wrocławiu zaangażował środki własne w łącznej kwocie 60 723 958,30 PLN, pomimo że środki z BŚ i BRRE na finansowanie tego Projektu były zabezpieczone i dostępne od początku roku. Przyczyną tego stanu było m.in. zawarcie stosownej umowy pożyczki dopiero w dniu 23 czerwca 2020 r., co wynikało z kilkumiesięcznego okresu prowadzenia negocjacji w zakresie treści tej umowy pomiędzy jej stronami. Ostatecznie środki własne PGW WP zostały zrefinansowane środkami umowy pożyczki z dnia 23 czerwca 2020 r. w wysokości 60 673 806,26 PLN po upływie od jednego do 138 dni. W zaistniałej sytuacji, RZGW

⁷⁷ W wydatkach nie uwzględniono kwoty 5 265,17 PLN uznanej, jako wydatki niekwalifikowalne Projektu OPDOW.

⁷⁸ Dalej: FS.

⁷⁹ Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 278), w związku z art. 8 pkt 2 lit. f ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 571, ze zm.), realizacja zadań Projektu OPDOW finansowana była ze środków pochodzących z BŚ i BRRE na podstawie umowy pożyczki zawartej w dniu 23 czerwca 2020 r. pomiędzy Ministrem Finansów a PGW WP, w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki Morskiej i Żegludgi Śródlądowej, „na finansowanie w 2020 r. zadań związanych z realizacją Projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry i Wisły”.

⁸⁰ W 2019 r. środki z BŚ i BRRE uruchamiane były na podstawie umowy dotacji.

⁸¹ Dostępność ustalona na podstawie liczby dni od wydania decyzji MF do zawarcia umowy dotacji + pięć dni przewidzianych na uruchomienie środków.

we Wrocławiu musiał zaangażować środki własne, aby przeciwdziałać naliczeniom przez kontrahentów odsetek za nieterminowe płatności zobowiązań.

Pozostała zaangażowana kwota środków własnych RZGW we Wrocławiu w wysokości 50 152,04 PLN, przewidziana była do zrefinansowania środkami towarzyszącymi z budżetu państwa. Na podstawie złożonego wniosku⁸², w dniu 28 grudnia 2020 r. środki w kwocie 65 658,00 PLN zostały przyznane dla RZGW we Wrocławiu. Kwota ta nie została jednak uruchomiona, ponieważ aneks do umowy dotacji z dnia 27 kwietnia 2020 r.⁸³, który zapewniał możliwość zrefundowania wydatków poniesionych z przychodów własnych PGW WP⁸⁴, został podpisany dopiero w dniu 31 grudnia 2020 r. Przyczyną tego stanu było długie procedowanie wniosku PGW WP KZGW przez nadzorujące ministerstwa.

(akta kontroli: tom I, str. 350-382, tom II str. 15-16, 18-19, 72-169, 180-187, 194-210, 227)

Pomimo podejmowanych przez RZGW we Wrocławiu działań w zakresie zapewnienia prefinansowania wydatków Projektu OPDOW, spośród 158 wydatków przewidzianych do zrefinansowania, w siedmiu przypadkach na łączną kwotę 299 890,78 PLN płatności zostały dokonane po terminie, z przyczyn niezależnych od RZGW we Wrocławiu. Ostatecznie wszystkie terminy płatności zostały zaakceptowane przez kontrahentów kontrolowanej jednostki.

(akta kontroli: tom I str. 136, tom II, str. 15-17, 180-187, 276-279)

W celu zapewnienia finansowania Projektu OPDOW ze środków Unii Europejskiej, zawarto następujące umowy na dofinansowanie z programu Oś priorytetowa II Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska:

- umowa POIS.02.01.00-00-0020/17-00 „Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony Miasta Kłodzka”, zawarta w dniu 28 czerwca 2017 r. pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁸⁵ a RZGW we Wrocławiu. Kwota dofinansowania 317 037 500,00 PLN, okres kwalifikowania wydatków do 2022 r. (podkomponent 2A);
- umowa POIS.02.01.00-00-0016/17-00 „Ochrona przeciwpowodziowa miasta Słubice” zawarta w dniu 18 sierpnia 2017 r. pomiędzy NFOŚiGW a RZGW we Wrocławiu⁸⁶, kwota dofinansowania 135 657 203,99 PLN, okres kwalifikowania wydatków do dnia 30 czerwca 2023 r. (podkomponent C1).

Ponadto w ramach programu Oś priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego w ramach działania 3.2 Rozwój transportu morskiego, śródlądowych wód wodnych i połączeń multimodalnych, zawarto umowę POIS.03.02.00-00-0068/18-00 „Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry – przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nysy Łużyckiej – ETAP II”, w dniu 20 grudnia 2019 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Centrum Unijnych Projektów Transportowych a RZGW we Wrocławiu. Kwota dofinansowania to 84 216 759,22 PLN, okres kwalifikowania wydatków do dnia 30 czerwca 2023 r. (zadanie 1B.1/1(a)).

⁸² Wniosek z dnia 24 listopada 2020 r.

⁸³ Umowa zawarta pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej a PGW WP na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Projektu OPDOW, zawarta na podstawie art. 150 ustawy o finansach publicznych oraz art. 256 ust. 2 ustawy Prawo wodne.

⁸⁴ Aneks dotyczący zmiany zakresu rzeczowego, co pozwalało na refundację wydatków poniesionych ze środków własnych.

⁸⁵ Dalej: NFOŚiGW.

⁸⁶ Pierwotnie umowę zawarł Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze.

Kierownik Biura Projektu JRP POPDOW wyjaśniła, że aktualnie nie istnieje realne zagrożenie utraty środków z Unii Europejskiej.

(akta kontroli: tom II, str. 9-58, 170-187)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Plan zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie obowiązywał PP z dnia 9 stycznia 2020 r., a następnie z dnia 24 lipca 2020 r.

(akta kontroli: tom III, str. 1-2)

W 2020 r. RZGW we Wrocławiu przeprowadził w ramach Projektu OPDOW cztery postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 338 801 928,99 PLN. Postępowania te przeprowadzone zostały w trybie International Competitive Bidding⁸⁷. W wyniku ich rozstrzygnięcia:

- w dniu 19 marca 2020 r. zawarto umowę z wykonawcą kontraktu 1B.7 „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gmin Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”, na kwotę 91 962 672,07 PLN; czas na ukończenie określono na 660 dni od wydania polecenia rozpoczęcia robót;
- w dniu 21 lipca 2020 r. podpisano z wybranym wykonawcą umowę dla kontraktu 1C.2 „Budowa wałów przeciwpowodziowych oraz przebudowa kanału Czarny Kanał i Racza Struga”⁸⁸, o wartości 125 580 000,00 PLN; czas na ukończenie 800 dni od wydania polecenia rozpoczęcia robót;
- w dniu 1 grudnia 2020 r. podpisano z wybranym wykonawcą umowę dla kontraktu 1B.8 „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Krosno Odrzańskie”, o wartości 117 007 208,42 PLN; czas na ukończenie 720 dni od wydania polecenia rozpoczęcia robót;
- w dniu 16 grudnia 2020 r. podpisano z wybranym wykonawcą umowę dla kontraktu 4B.1/4 „Centra Operacyjne w Krakowie i we Wrocławiu – cyfrowa łączność dyspozytorska dla obiektów hydrotechnicznych”, o wartości 4 252 048,50 PLN.

Badaniu poddano postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane, zakończone podpisaniem kontraktu 1C.2.

Postępowanie przetargowe zostało ogłoszone w dniu 11 lutego 2020 r. – ogłoszenie o przetargu zamieszczono m.in. w Biuletynie Zamówień Publicznych⁸⁹. Specific Procurement Notices⁹⁰ opublikowano w dniu 12 lutego 2020 r. w United Nations Development Business⁹¹ oraz przekazano do BŚ celem publikacji⁹². Tego też dnia ogłoszenie o przetargu zamieszczono na stronach internetowych RZGW we Wrocławiu oraz PGW WP. Zaproszenie do składania ofert wysłano do 37 podmiotów. W dniu 4 marca 2020 r. odbyło się spotkanie przedofertowe oraz wizja lokalna na terenie budowy. W wyznaczonym w ramach postępowania terminie wpłynęły dwie oferty, które zostały poddane ocenie i stanowiły podstawę wyboru wykonawcy do realizacji robót budowlanych. W dniu 15 czerwca 2020 r. przekazano do BŚ raport z oceny ofert wraz z rekomendacją zawarcia kontraktu, który w dniu

⁸⁷ Dalej: ICB - Międzynarodowy przetarg konkurencyjny – procedura BŚ.

⁸⁸ Dalej: zadania 1C.2 lub kontrakt 1C.2.

⁸⁹ Dalej: BZP

⁹⁰ Dalej: SNP.

⁹¹ Dalej: UNDB.

⁹² Opublikowano w dniu 14 lutego 2020 r.

16 czerwca 2020 r. uzyskał „no objection” BŚ. W dniu 23 czerwca 2020 r. do wybranego wykonawcy wysłano tzw. list akceptujący. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało w dniu 21 lipca 2020 r. opublikowane w UNDB i BZP oraz przekazano do BŚ celem publikacji. W dniu 22 lipca 2020 r. ogłoszenia o przyznaniu kontraktu opublikowano także na stronie internetowej RZGW we Wrocławiu oraz PGW WP.

Kontrola ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazała naruszeń procedur BŚ, w szczególności wytycznych realizacji zamówień „Zamówienia towarów, robót i usług niekonsultingowych realizowane przez pożyczkobiorców Banku Światowego w ramach pożyczek MBOiR oraz kredytów i grantów MSR” ze stycznia 2011 r., ze zmianami wprowadzonymi w lipcu 2014 r.

(akta kontroli: tom III, str. 3-72)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4. Zagrożenia, ryzyka i problemy związane z realizacją Projektu OPDOW

Opis stanu
faktycznego

Do najważniejszych zdiagnozowanych problemów, zagrożeń i ryzyk związanych z realizacją zadań Projektu OPDOW należy zaliczyć m.in.:

- zmiany projektowe na zadaniach 2A.2/1 i 2A.2/2 - w wyniku przeprowadzonych badań warunków gruntowych stwierdzono konieczność i zasadność wprowadzenia zmian w projektach wykonawczych poprzez zastosowanie rozwiązań projektowych konstrukcji (korpusu) zapór umożliwiających optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów miejscowego materiału gruntowego oraz dostosowanie rozwiązań technicznych elementów zapory do zweryfikowanych i ustalonych warunków geotechnicznych posadowienia konstrukcji, co powoduje zwiększenie kosztów realizacji inwestycji oraz przesunięcie terminu zakończenia zadań na 2023 r.;
- brak możliwości prowadzenia części robót dla kontraktów 1B.6/1 i 1B.6/2 z powodu braku aktualnego pozwolenia wodnoprawnego. Ponadto w przypadku kontraktu 1B.6/1 należy wskazać, na zmiany koncepcji projektowej ochrony przeciwpowodziowej Nowej Soli w związku z zastrzeżeniami do przyjętej wcześniej koncepcji projektowej;
- konieczność zmiany pozwolenia na realizację inwestycji⁹³ i uzyskania nowego pozwolenia wodno-prawnego w związku wprowadzonymi nowymi rozwiązaniami projektowymi przez nadzór autorski dla kontraktu 1C.2;
- zaplanowane do realizacji cztery suche zbiorniki wodne w ramach podkomponentu 2A mogą być niewystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w Kotlinie Kłodzkiej, w związku z koniecznością uzyskania dodatkowej retencji dla zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w tym rejonie;
- pandemia COVID-19 utrudniająca realizację zadań Projektu OPDOW, mogąca mieć wpływ na: ograniczenia zakresu i czasu wykonywania robót budowlanych, brak pracowników (rynek usług budowlanych korzysta z pracowników z Ukrainy, Białorusi i innych krajów), przerwanie łańcuchów dostaw materiałów, sprzętu, urządzeń oraz kruszyw, ograniczenie w dostępie do urzędów i prowadzenia procedur administracyjnych.

(akta kontroli: tom I, str. 9-59, 338-349, tom II, str. 287-295)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁹³ Dalej: PNRI.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działanie RZGW we Wrocławiu w powyższym obszarze.

OBSZAR

4. Prawdliwość wydatkowania środków Projektu OPDOW, weryfikacji dokumentów potwierdzających operacje finansowe oraz ujęcia w ewidencji księgowej

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęte zostały wydatki na łączną kwotę 259 409 783,00 PLN⁹⁴, tj. 93,8% wydatków poniesionych w 2020 r. przez RZGW we Wrocławiu na realizację zadań Projektu OPDOW. Wydatki te dokonane zostały na podstawie 79 dokumentów, z których:

- 22 dokumenty na kwotę 79 047 593,52 PLN, dotyczyły podkomponentu 1B i C (88,8% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu);
- 39 dokumentów na kwotę 154 683 266,69 PLN, dotyczyło podkomponentu 2A (98,2% wydatków poniesionych w ramach tego podkomponentu);
- 18 dokumentów na kwotę 25 678 922,79 PLN, dotyczyło komponentu 5A (85,2% wydatków poniesionych w ramach tego komponentu).

Przeanalizowane wydatki nie budziły zastrzeżeń w zakresie ich zgodności z celami realizacji Projektu OPDOW oraz warunkami umów zawartych z BŚ i BRRE, umowy pożyczki z dnia 23 grudnia 2020 r. oraz stosownych umów o dofinansowanie zadań Projektu OPDOW ze środków Unii Europejskiej.

Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie kontrolowanych wydatków były kompletne oraz zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby, a we wszystkich przypadkach prawidłowo opisano źródła ich finansowania. Zbadane dokumenty księgowe zostały sporządzone oraz opisane zgodnie z postawieniami art. 21 ustawy o rachunkowości oraz wymogami BŚ i NFOŚiGW w tym zakresie. Wykazane w dokumentach źródłowych wielkości zostały prawidłowo i rzetelnie ujęte w księgach rachunkowych RZGW we Wrocławiu. Za powstałe zobowiązania zapłaty dokonano terminowo. Zbadane wydatki zostały poniesione zgodnie z zawartymi kontraktami na realizację Projektu OPDOW oraz odpowiednio udokumentowane.

Poddane badaniom wydatki ujęte zostały w udostępnionym przez BKP, programie ewidencji danych Projektu OPDOW, a także w zestawieniu tabelarycznym wydatków oraz w miesięcznych i kwartalnych sprawozdaniach finansowych. Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej przez RZGW we Wrocławiu.

(akta kontroli: tom III, str. 123-325)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność RZGW we Wrocławiu w badanym obszarze. Poddane kontroli wydatki zostały poniesione zgodnie z celami realizacji Projektu OPDOW, prawidłowo rozliczone oraz właściwie ujęte w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki, jak również w sprawozdaniach przekazywanych do BKP.

⁹⁴ Próba wydatków na kwotę 257 311 582,24 PLN wybrana została losowo przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS. Natomiast kwota w wysokości 2 098 200,76 PLN stanowi dobór celowy (w sytuacji, gdy wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego, ponieważ dotyczył np. jednego źródła finansowania, sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym). Różnica pomiędzy kwotą wylosowaną do badania a kwotą zbadaną stanowi dobór celowy.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, maja 2021 r.

Kontrolerzy:
Magdalena Barzęc
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
Mariusz Orawczak
Specjalista kontroli państwowej